

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobkyne : **Slovenská republika – Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik**, Banská Bystrica, Nám. SNP 8, zastúpená JUDr. I. S., advokátkou v K., proti žalovanej : **R.**, zastúpená JUDr. Š. K., advokátom v K., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o trovy konania**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 9 C 147/2002, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 19. apríla 2013 sp. zn. 11 Co 100/2012

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a** .

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením (v poradí tretím) zo 6. marca 2009 č. k. 9 C 147/2002-315 zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovanej na účet jej právneho zástupcu JUDr. Š. K. 80 134 €. Uviedol, že o trovách konania rozhodol v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., pretože žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania. Poukázal na to, že pri rozhodovaní o výške trov konania vychádzal, poukazujúc na rozhodnutie odvolacieho súdu z hodnoty sporu, keďže predmetom konania bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Hodnota nehnuteľností, ktoré boli predmetom sporu bola určená odborným posudkom č. X. vypracovaným znalcom V. W. vo výške 214 071 551 Sk.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Košiciach uznesením zo 16. júla 2010 sp. zn. 11 Co 140/2009 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovanej priznal náhradu trov konania vo výške 54 082,20 €, ktorú je žalobkyňa povinná zaplatiť JUDr. Š. K.. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa správne vychádzal pri určení tarifnej odmeny za úkony právnej služby vykonané zástupcom žalovanej z hodnoty veci, ktorá sa rovná hodnote (priemernej cene) sporných nehnuteľností určenej odborným posudkom č. X..

Poukázal na to, že postupoval tiež v súlade s ustanovením § 20 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinnej od 1. januára 2005, pokiaľ za úkony právnych služieb vykonané pred dňom účinnosti tejto vyhlášky priznal odmenu podľa doterajších predpisov, t. j. podľa vyhlášky č. 163/2002 Z.z., ktorá mala výslovné ustanovenie o tom, že vo veciach, okrem iného určenia či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je ich predmetom vec, právo alebo plnenie oceníťné peniazmi, patrí základná sadzba tarifnej odmeny určená podľa § 13 ods. 1 z hodnoty tejto veci práva alebo výšky tohto plnenia. Odvolací súd mal za to, že súd prvého stupňa však nesprávne určil výšku náhrady trov konania (trov právneho zastúpenia) priznanej žalovanej, pokiaľ neaplikoval ustanovenie § 16 ods. 2 písm.c/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z. a nepriznal odmenu advokáta iba vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny za úkony : prevzatie a príprava zastúpenia z 23. septembra 2003 advokátom JUDr. Š. K. a Vyjadrenie k odvolaniu z 10. októbra 2003, keďže je zrejmé, že tieto úkony sa netýkali rozhodnutia vo veci smej, ale týkali sa procesného rozhodnutia o zastavení konania. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd tiež nesprávne určil výšku tarifnej odmeny advokáta podľa § 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 2 písm.c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za úkon podanie odvolania z 11. októbra 2007, ktoré smerovalo len proti výroku uznesenia, proti ktorému bolo podané odvolanie, a za tento úkon právnej služby mal priznať odmenu vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny určenej podľa hodnoty veci (§ 16 ods. 2 písm.c/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z.).

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal na podnet žalobkyne generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie. Žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 31. januára 2012 č. k. 2 M Cdo 2/2011-440 zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16. júla 2010 sp. zn. 11 Co 140/2009 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že nie je zrejmé, prečo sa odvolací súd vôbec vo svojom rozhodnutí nezaoberal správnosťou, resp. nesprávnosťou priznaných trov právneho zastúpenia JUDr. Š. K., nakoľko došlo v priebehu konania k zmene právneho zástupcu žalovanej. Nevyporiadal sa so skutočnosťou, že k zmene právneho zástupcu vôbec došlo a akým spôsobom, či túto časť odmeny možno považovať za účelne vynaložené trovy. Nevysporiadal sa s otázkou, či účastník konania vymenil advokáta z vážneho dôvodu, alebo svojvoľne z akéhokoľvek dôvodu. Pre úplnosť dodal, že v odvolacom konaní došlo aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu, nakoľko odvolací súd aplikoval § 16 ods. 2 písm.c/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z. za úkon prevzatie

a príprava zastúpenia z 23. septembra 2003 advokátom JUDr. Š. K., aj keď správne mal postupovať podľa § 16 ods. 1 písm.a/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z. Ďalej dovolací súd považoval za potrebné uviesť, že je nevyhnutné použiť ustanovenia § 13 ods. 1, 7 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že aj vo veciach určenia, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, treba pri odmene právnej služby vychádzať podľa odseku 1 z hodnoty veci alebo práva za predpokladu, že predmetom konania je vec alebo právo oceniteľné peniazmi.

Následne Krajský súd v Košiciach uznesením z 19. apríla 2013 č. k. 11 Co 100/2012-447 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že žalovanej priznal náhradu trov konania vo výške 46 774,67 €, ktoré je žalobkyňa povinná zaplatiť JUDr. Š. K., advokátovi, do 15 dní od právoplatnosti uznesenia. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

V odôvodnení uviedol, že predmetom konania vo veci samej bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v pozemnoknižnej vložke č. X. v katastrálnom území V. S., okres Spišská Nová Ves, preto súd prvého stupňa pri určení tarifnej odmeny za úkony právnej služby vykonanej právnym zástupcom žalovanej (advokátom) správne vychádzal z hodnoty veci, ktorá sa rovná hodnote (priemernej cene) sporných nehnuteľností určenej odborným posudkom č. X. vypracovaným V. W. podľa vyhlášky č. 465/1991 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov a úhrada za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a náhrada za dočasné užívanie pozemkov v znení neskorších predpisov, ktorá bola účinná do 31.12.2003, teda v čase začatia tohto (už zastaveného) konania (4.7.2002). Postupoval tiež v súlade s § 20 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinnej od 1.1.2005 pokiaľ za úkony právnych služieb vykonaného pred dňom účinnosti tejto vyhlášky priznal odmenu podľa doterajších predpisov, t. j. podľa vyhlášky č. 163/2002 Z.z. účinnej od 1.4.2002 do 31.12.2004 (ďalej len „cit. vyhláška“), ktorá mala výslovné ustanovenie (§ 13 ods. 7) o tom, že vo veciach okrem iného určenia, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je ich predmetom vec, právo alebo plnenie oceniteľné peniazmi, patrí základná sadzba tarifnej odmeny určená podľa odseku 1 z hodnoty tejto veci, a práva alebo výšky tohto plnenia.

Súd prvého stupňa však nesprávne určil výšku náhrady trov konania (trov právneho zastúpenia) priznanej žalovanej pokiaľ neaplikoval ustanovenie § 16 ods. 1 písm.a/ v spojení s § 16 ods. 2 písm.c/ cit. vyhlášky a v súlade s týmito ustanoveniami nepriznal tarifnú odmenu

advokáta iba vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny za úkony právnej služby : prevzatie a príprava zastúpenia z 23.9.2003 advokátom JUDr. Š. K. a Vyjadrenie k odvolaniu z 10.10.2003, keďže je zrejmé, že tieto úkony sa netýkali rozhodnutia vo veci samej, ale sa týkali procesného rozhodnutia o zastavení konania. Súd prvého stupňa nesprávne určil tiež výšku tarifnej odmeny advokáta podľa § 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 2 písm.c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (účinný od 1.1.2005) za úkon podanie Odvolania z 11.10.2007 (č. 1. 212-215), ktoré smerovalo len proti výroku o trovách konania (uzneseniu 9 C 147/2002-204 z 18.9.2007), preto pre účely odmeny advokáta za tento úkon mal za hodnotu veci správne považovať sumu trov uvedenú vo výroku uznesenia (86 030 Sk), proti ktorému bolo podané odvolanie, a za tento úkon právnej služby mal priznať odmenu vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny určenej podľa hodnoty veci (§ 16 ods. 2 písm.c/ cit. vyhlášky).

Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil uznesenie a priznal žalovanej náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za 6 úkonov právnej služby, celkom vo výške 46 774,67 €, ktoré je žalobkyňa povinná zaplatiť JUDr. Š. K., advokátovi do 15 dní od právoplatnosti uznesenia.

Vychádzajúc z hodnoty prejednávanej veci (ceny nehnuteľností) vo výške 214 071 551 Sk bola priznaná tarifná odmena advokáta :

- za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia JUDr. Ľ. O. z 19.7.2002 a podanie vo veci samej z 10.9.2002) v základnej sadzbe 440 793 Sk (14 631,65 €) za každý úkon,
- za odvolanie zo 6.8.2003 podané proti uzneseniu 9 C 147/2002-33 z 21.7.2003 vo výroku o trovách konania v základnej sadzbe 500 Sk : 2 (8,29 €) podľa § 13 ods. 1, § 16 ods. 2 písm.c/ cit. vyhlášky (stanovenej zo sumy trov konania 2 540 Sk),
- za prevzatie a prípravu zastúpenia JUDr. Š. K. (plnomocenstvo z 23.9.2003 na č. 1. 100) v základnej sadzbe 220 369 Sk (7 315,81 €) podľa § 16 ods. 1 písm.a/ cit. vyhlášky,
- za Vyjadrenie k odvolaniu z 10.10.2003 (podané proti procesnému rozhodnutiu o zastavení konania, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej) v základnej sadzbe 220 369 Sk (7 315,81 €) podľa § 16 ods. 2 písm.c/ cit. vyhlášky.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že zástupca žalovanej JUDr. Ľ. O. dňa 25.8.2003 vypovedal žalovanej plnú moc na zastupovanie v konaní z dôvodu, že k tomuto dňu bol vyčiarknutý zo zoznamu advokátov (č. l. 99), preto žalovaná dňa 23.9.2003 udelila plnomocenstvo na zastupovanie v konaní ďalšiemu advokátovi JUDr. Š. K., P. (č. l. 100). Vzhľadom na uvedené, keďže k zmene advokáta nedošlo zo subjektívnych dôvodov na strane žalovanej, považoval za účelne vynaložené i trovy spojené s úkonom prevzatie a príprava zastúpenia ďalším advokátom JUDr. Š. K. a priznal žalovanej odmenu a náhradu hotových výdavkov aj za tento úkon právnej služby.

Vychádzajúc z hodnoty veci 86 030 Sk (suma trov konania uvedená vo výroku odvolaním napadnutého uznesenia 9 C 147/2002-204 z 18.9.2007), podľa § 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 2 písm.c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (účinné od 1.1.2005) za odvolanie z 11.10.2007 bola priznaná odmena vo výške 1/2 základnej sadzby, t. j. 1 675 Sk (55,60 €). Odmena tak celkom činí 43 958,81 € (2x 14 631,65 + 8,29 + 2x 7 315,81 + 55,60 €). K týmto úkonom bola priznaná paušálna náhrada hotových výdavkov 762 Sk (2x 100 Sk, 3x 128 Sk a 1x 178 Sk), po prepočte v mene euro 25,29 € a z odmeny za úkony vykonané advokátom JUDr. Š. K. (14 687,22 €) bola priznaná 19 % DPH vo výške 2 790,57 € podľa § 22 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z.z., § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a § 27 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, keďže advokát je platiteľom DPH. Trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia žalovanej (odmena 43 958,81 €, DPH z odmeny 2 790,57 € a náhrada hotových výdavkov 25,29 €) sú tak celkovo vo výške 46 774,67 €. Priznanú náhradu trov konania je žalobkyňa povinná zaplatiť zástupcovi žalovanej JUDr. Š. K., advokátovi v súlade § 211 ods. 3 a § 149 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 2 a § 151 ods. 1 O.s.p. Vzhľadom na to, že účastníci mali v odvolacom konaní čiastočný úspech, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorého prípustnosť odôvodňovala ustanovením § 237 písm.c/ a f/ O.s.p. a navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vo veci mu prikázal konať a rozhodnúť. Namietala, že účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, keď v čase rozhodovania súdu žalovaná nebola zastúpená právnym zástupcom JUDr. Š. K., pretože účastníčka konania, a to žalovaná ešte pred rozhodovaním vo veci samej mu vypovedala plnú

moc. Ďalej namietala, že jej bola ako účastníčke konania postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a zmätočné.

Žalovaná navrhla dovolanie žalobkyne odmietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p. skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný a zistil, že tomu tak nie je.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia (okrem iného) vtedy, ak ide o uznesenie o trovách konania. Dovolateľka napadla dovolaním uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodol o trovách konania. Takéto uznesenie je v § 239 ods. 3 O.s.p. zaradené medzi uznesenia v prípade, v ktorých je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež na § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm.a/, b/, d/, e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolaateľka namietala, že v konaní pred odvolacím súdom jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.), pretože odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, odvolací súd sa nevysporiadal so všetkými jej argumentmi.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, Séria A, č. 303-A, str. 12, § 29, Hiro Balani c/a Španielsko z 9. decembra 1994, Séria A, č. 303-B, Georgiadis c/a Grécko z 29. mája 1997, Higgins c/a Francúzsko z 19. februára 1998).

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov a ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 167 ods. 2, § 211 O.s.p.). Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne zábery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní.

Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí dostatočne vysvetlil, prečo rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a zároveň uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán k danej veci a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho uznesenia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa ohľadne určenia tarifnej odmeny za úkon právnej služby vykonanej právnym zástupcom žalovanej (advokátom), keď správne vychádzal z hodnoty veci, ktorá sa rovná hodnote sporných nehnuteľností určenej odborným posudkom, ako aj s použitím ustanovenia § 20 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinnéj od 1.1.2005 pokiaľ za úkony právnych služieb vykonané pred dňom účinnosti tejto vyhlášky priznal odmenu podľa doterajších predpisov, t. j. podľa vyhlášky č. 163/2002 Z.z. účinnéj od 1.4.2002 do 31.12.2004, ktorá mala výslovné ustanovenie (§ 13 ods. 7). Vytýkal súdu prvého stupňa, že nesprávne určil výšku náhrady trov konania (trov právneho zastúpenia) priznanej žalovanej, pokiaľ neaplikoval ustanovenie § 16 ods. 1 písm.a/ v spojení s § 16 ods. 2 písm.c/ cit. vyhlášky a v súlade s týmito ustanoveniami nepriznal tarifnú odmenu advokáta iba vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny za úkony právnej služby : prevzatie a príprava zastúpenia z 23.9.2003 advokátom JUDr. Š. K. a Vyjadrenie k odvolaniu z 10.10.2003, keďže je zrejmé, že tieto úkony sa netýkali rozhodnutia vo veci samej ale týkali sa procesného rozhodnutia o zastavení konania. Taktiež vytýkal súdu prvého stupňa, že nesprávne určil výšku tarifnej odmeny advokáta podľa § 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 2 písm.c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinnéj od 1.1.2005 za úkon podanie odvolania z 11.10.2007 (č. l. 212-215), ktoré smerovalo len proti výroku o trovách konania (uzneseniu 9 C 147/2002-204 z 18.9.2007), preto pre účely odmeny advokáta za tento úkon mal za hodnotu veci správne považovať sumu trov uvedenú vo výroku uznesenia (86 030 Sk), proti ktorému bolo podané odvolanie, a za tento úkon právnej služby mal priznať odmenu vo výške

1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny určenej podľa hodnoty veci (§ 16 ods. 2 písm.c/ cit. vyhlášky). To boli aj dôvody, prečo zmenil uznesenie prvostupňového súdu a priznal žalovanej trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za 6 úkonov právnej služby, celkom vo výške 46 774,67 €. Odvolací súd následne jednotlivé úkony právnej služby rozpísal a číselne konkretizoval, pričom sa aj vyjadril k zmene advokáta u žalovanej, ku ktorej nedošlo zo subjektívnych dôvodov na strane žalovanej a preto aj považoval za účelne vynaložené aj trovy spojené s úkonom prevzatie a príprava zastúpenia ďalším advokátom JUDr. Š. K.. Následne vychádzajúc z hodnoty veci 86 030 Sk (suma trov konania uvedená vo výroku odvolaním napadnutého uznesenia 9 C 147/2002-204 z 18.9.2007) priznal odmenu za odvolanie z 11.10.2007, písomne vyčíslil paušálnu náhradu hotových výdavkov, odmenu, z ktorej bola priznaná 19 % DPH, ktorú priznanú náhradu trov konania uložil žalobkyni zaplatiť zástupcovi žalovanej JUDr. Š. K..

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom i k právnej stránke veci a pod.). Musí však ísť o znemožnenie konkrétnych procesných práv, ktoré už v ďalšom štádiu konania nemôže uplatniť a tak nemôže dosiahnuť sledované právne účinky, resp. ich efektívne uplatnenie neprichádza v úvahu. O takýto prípad v danej veci však nejde.

Dovolateľka namietala nedostatok procesnej spôsobilosti na strane žalovanej, pretože v čase rozhodovania súdu žalovaná nebola zastúpená právnym zástupcom JUDr. Š. K., pretože účastník konania, a to žalovaná ešte pred rozhodovaním vo veci samej mu vypovedala plnú moc.

Procesná spôsobilosť znamená samostatne pred súdom konať ako účastník konania. Každému patrí v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Právnické osoby ju majú bez obmedzenia, preto vo vzťahu k týmto subjektom nemôže vzniknúť jej nedostatok. Právnické osoby konajú prostredníctvom štatutárnych orgánov alebo poverených zamestnancov.

Spôsobilosť byť účastníkom konania a procesná spôsobilosť u právnických osôb vzniká a zaniká zároveň. Prirodzene pred súdom môžu konať len prostredníctvom fyzických osôb. Nedostatok procesnej spôsobilosti u právnickej osoby môže nastať, iba ak tu nie je žiadna osoba, ktorá by mohla za ňu konať pred súdom (napr. ak nemá v rozpore so zákonom

ustanovený štatutárny orgán), alebo ak je vo vnútri právnickej osoby sporné, kto je takýmto štatutárnym orgánom.

Dôvody tvrdené žalobkyňou ohľadne nedostatku procesnej spôsobilosti žalovanej (v čase rozhodovania súdu žalovaná nebola zastúpená právnym zástupcom JUDr. Š. K.) sú právne irelevantné a keby aj existovali, nemôžu spôsobiť nedostatok procesnej spôsobilosti žalovanej.

Prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' ani z § 237 písm.c/ O.s.p.

Dovolanie je ďalej odôvodnené (podľa obsahu) nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 1 písm.c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo osebe (i keby k nemu skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Pretože prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie v súlade s ustanovením 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyňi, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. decembra 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová